

BUITENLES: 10 TIPS

VO

Meer weten over Gezonde Schoolpleinen?
Kijk op: gezondeschool.nl/schoolpleinen.

GEZONDE SCHOOLPLEINEN
UITDAGEND, GROEN EN ROOKVRIJ

PARTNERS
Jantje Beton
IVN
RIVM

PO-Raad
VO-raad
MBO Raad

10 TIPS VOOR HET GEBRUIK VAN HET BUITENLOKAAL

Het Gezonde Schoolplein: een plein dat uitdaagt om te bewegen in een uitdagende groene en rookvrije omgeving. Én waar buiten les gegeven kan worden. In dit document hebben we alvast 10 tips voor je verzameld om het schoolplein ook tijdens de lessen te gebruiken. Maar, het is nog lang niet compleet. Heb je zelf leuke ideeën en tips voor buitenlessen deel deze dan met ons door deze te mailen naar: schoolpleinen@gezondeschool.nl.

Veel leerplezier!

Tijs den Uijl (Jantje Beton)

Daan Bleichrodt (IVN)

Lise Albers (RIVM)

INHOUD

ALGEMEEN	2
PROCES	2
LESIDEEËN	3

ALGEMEEN

1. SLUIT MET JE BUITENLESSEN AAN BIJ JE EIGEN ONDERWIJSSTRUCTUUR

Elke school is uniek en als docent weet je zelf het beste hoe jij les wilt geven én waar leerlingen behoefte aan hebben. Binnen de bestaande onderwijsstructuur zijn veel aanknopingspunten voor het gebruiken van het buitenlokaal. Sommige scholen bieden leerlingen bijvoorbeeld de kans (onderdelen van) hun maatschappelijke stage op het plein uit te voeren. Als je de ruimte hebt, reserveer dan een deel van het plein als buitenlokaal, zodat docenten en leerlingen het gebruik beter kunnen plannen.

2. MAAK GEBRUIK VAN HET SCHOOLPLEIN BIJ ONDERWIJSVERNIEUWING

Zijn jullie bezig met het ontwerpen en samenstellen van nieuwe lessen? Kijk dan gelijk naar welke rol het schoolplein daarin kan spelen. Op die manier benut je het plein veel beter dan dat je er achteraf over nadent, en het biedt veel ruimte voor creativiteit. Met het buitenlokaal kun je nog meer variëren in werkvormen en contextrijke leersituaties creëren.

PROCES

3. CREËER RUST EN VEILIGHEID OP HET PLEIN

Rust en veiligheid zijn belangrijke voorwaarden voor goed gebruik van het buitenlokaal. Dat betekent dat activiteiten uit het zicht van anderen kunnen worden uitgevoerd, zonder dat deze verstoord worden door lawaai en zonder dat leerlingen zich bekeken voelen. Een hulpmiddel daarbij is het plaatsen van zitjes waar leerlingen afgezonderd kunnen praten en werken of de aanleg van een takkenril om het zicht te beperken (een takkenril bestaat uit gestapelde takken, bij elkaar gehouden door verticale palen).

4. VRAAG DE LEERLINGEN HOE ZIJ BUITEN LES WILLEN KRIJGEN

Leerlingen zijn gebruikers van het schoolplein en zij kunnen heel goed meedenken over allerlei onderdelen hiervan. Bijvoorbeeld over een nieuw ontwerp van het plein of de buitenlessen zelf. Besteed eens een les aan het gebruik van het schoolplein, leerlingen kunnen heel goed out of the box denken.

5. LAAT DE AANDACHT VOOR BUITENLESSEN NIET VERSLAPPEN

Het is belangrijk dat niet alleen de leerlingen, maar ook docenten betrokken blijven bij het schoolplein. Organiseer minimaal één keer per jaar een bijeenkomst met alle docenten om het gebruik van het schoolplein als buitenlokaal te bespreken én te ervaren. Deel met elkaar hoe je het plein hebt gebruikt en brainstorm hoe je het buitenlokaal kunt opnemen in het lesprogramma. Door met elkaar in gesprek te blijven over het gebruik van het plein en ideeën uit te wisselen, houd je de energie vast. In die energie ontstaan verrassende verbindingen tussen verschillende vakken.

LESIDEEËN

6. ACTIEF IN DE PAUZE

Pauses zijn goede momenten om lekker te bewegen. Vaak zijn de schoolpleinen al op die manier ingericht, maar je kunt bewegen in de pauze nog meer stimuleren door bijvoorbeeld wedstrijdjes te organiseren. Op het Carmel College in Raalte spelen leerlingen regelmatig een potje basketbal of voetbal tegen docenten.

7. ONDERHOUD EN BEHEER VAN HET PLEIN

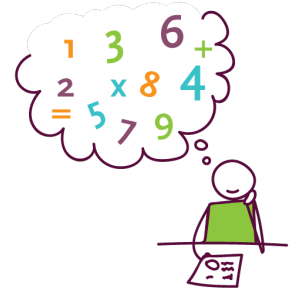
Leerlingen kunnen goed helpen bij het beheer en onderhoud van het plein. Bijvoorbeeld tijdens het vak handvaardigheid of techniek. Leerlingen kunnen reparaties doen aan het plein, maar ze kunnen ook vogelhuisjes of insectenhuisjes maken.

8. CREATIEVE VAKKEN

Creativiteit kan heel goed buiten ontwikkeld worden. Leerlingen kunnen buiten aan fotografie, film of toneel werken of bijvoorbeeld tekenen. Het plein biedt niet alleen veel meer ruimte, maar is ook een enorme inspiratiebron met tal van mogelijkheden voor creatieve vakken.

9. WISKUNDE

Het schoolplein is een ideale plek om met leerlingen te werken aan het berekenen van oppervlaktes, hoeken en om van vormen en figuren de inhoud te bepalen. Ook snelheidsmetingen kunnen buiten gedaan worden of het plein kan gebruikt worden bij praktische opdrachten/practica.

10. BIOLOGIE / VERZORGING

Op een Gezond Schoolplein is veel ruimte voor groen, bijvoorbeeld in de vorm van een moestuin. Op het Marecollege in Leiden koppelen ze de moestuin aan kooklessen. Oogsten uit de moestuin gebeurt tijdens de les, zodat leerlingen het hele proces meemaken: van uit de grond tot op je bord. Ook hebben ze een composthoop, daarmee leren leerlingen over kringlopen. Dat komt weer terug bij biologie.

